

જિલ્લા પંચાયત શિક્ષણ સમિતિ, ભાવનગર

ધોરણ : ૬

તારીખ : ૧૦/૦૪/૨૦૧૯

વિજ્ઞાન
(દ્વિતીય સત્ર)

કુલ ગુણ : ૮૦

સમય : ૯-૩૦ થી ૧૨-૩૦

પ્રશ્ન -1 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

16

(1) નિવાસસ્થાનની જરૂરિયાત શું છે ?

(A) આશ્રય માટે

(B) પાણી અને હવા માટે

(C) ખોરાક માટે

(D) આપેલ તમામ

(2) ચામડી દ્વારા ક્યું પ્રાણી શ્વસન કરે છે ?

(A) અળસિયું (B) યાક

(C) માછલી

(D) વહેલ

(3) ઇ.સ.1790 માં ફ્રેન્ચે માપનની ચોક્કસ રીત બનાવી તેને કઈ પદ્ધતિ કહે છે ?

(A) ક્યુબિક પદ્ધતિ

(B) મેટ્રિક પદ્ધતિ

(C) ઇલેક્ટ્રોનિક પદ્ધતિ

(D) યુનિટ પદ્ધતિ

(4) ઘડિયાળના કાંટાનું ફરવું એ કઈ ગતિ છે ?

(A) વક્ર ગતિ (B) વર્તુળાકારગતિ

(C) સુરેખગતિ

(D) આવર્ત ગતિ

(5) દરિયાની સપાટીની અંદર રહીને દરિયાની સપાટીની જાસૂ સીકરવા સબમરીનમાં કયું સાધન વપરાય છે ?

(A) કેલિડોસ્કોપ

(B) દૂરબીન

(C) પેરિસ્કોપ

(D) ટેલિસ્કોપ

(6) પડછાયો હંમેશાં શાના પર ઝીલાય છે ?

(A) અવકાશ

(B) પાણી

(C) પડદા

(D) કંઈ કહી શકાય નહિ

(7) એબોનાઈટ કેવો પદાર્થ છે ?

(A) વિદ્યુત સુવાહક

(B) વિદ્યુત અવાહક

(C) વિદ્યુત મંદવાહક

(D) વિદ્યુત રક્ષક

(8) વિદ્યુત કોષ શામાંથી વીજળી ઉત્પન્ન કરે છે ?

(A) ટર્મિનલમાંથી

(B) રાસાયણિક પદાર્થોમાંથી

(C) ફીલામેન્ટમાંથી

(D) ધાતુની પટ્ટીમાંથી

(9) નીચેનામાંથી કઈ વસ્તુ માંયું બકનોઉપયોગ થતો નથી ?

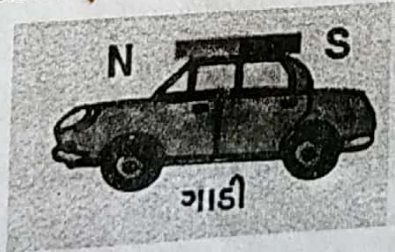
(A) બલ્બ

(B) LCD TV

(C) DVD

(D) કમ્પ્યુટર હાર્ડ ડિસ્ક

(10) આપેલ રમકડાંની ગાડીને પોતાની તરફ લાવવા માટે માણસ પોતાના હાથમાં રહેલા ચુંબક દ્વારા શું કરશે ?

(A) ગાડીના S ધ્રુવ પાસે N ધ્રુવ લાવશે.

(B) ગાડીના N ધ્રુવ પાસે S ધ્રુવ લાવશે.

(C) ગાડી અને માણસના હાથમાં રહેલા ચુંબકના સમાન ધ્રુવો પાસપાસે લાવશે.

(D) A અને B બંને

(11) 1 કિલો ઘઉં ઉત્પન્ન કરવા માટે ઘઉંના છોડ દ્વારા લગભગ કેટલા લિટર પાણીનું બાષ્પોત્સર્જન થાય છે ?
 (A) 5000 લિટર (B) 500 લિટર (C) 50 લિટર (D) 5 લિટર

(12) વનસ્પતિ કઈ ક્રિયા દ્વારા વધારાના પાણીને બાષ્પ સ્વરૂપે દૂર કરે છે ?
 (A) ધનીભવન (B) બાષ્પોત્સર્જન (C) અંતઃસ્રવણ (D) આપેલ તમામ

(13) નીચેનામાંથી કયા કાગળનું પુનર્નિર્માણ થઈ શકે છે ?
 (A) જૂનાં છાપાં (B) જૂની નોટબૂકો (C) કાગળની પસ્તી (D) આપેલ તમામ

(14) હવાના બંધારણમાં ઘટકોનાં પ્રમાણને આધારે ચઢતા ક્રમ માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.
 (A) નાઇટ્રોજન > ઓક્સિજન > કાર્બન ડાયોક્સાઇડ
 (B) ઓક્સિજન < નાઇટ્રોજન < કાર્બન ડાયોક્સાઇડ
 (C) કાર્બન ડાયોક્સાઇડ < ઓક્સિજન < નાઇટ્રોજન
 (D) ઓક્સિજન > કાર્બન ડાયોક્સાઇડ > નાઇટ્રોજન

(15) હવા જ્યારે ઠંડી સપાટીના સંપર્કમાં આવે છે ત્યારે કઈ પ્રક્રિયા થાય છે ?
 (A) ગલન (B) બાષ્પીભવન (C) ઉત્કલન (D) ધનીભવન

(16) નીચેના પૈકી શાનો કચરામાં સમાવેશ થાય છે ?
 (A) ગમે ત્યાં પડેલી પ્લાસ્ટિકની કોથળીઓ
 (B) તૂટેલાં રમકડાં જે જાહેર રસ્તા પર પડેલાં હોય
 (C) તૂટેલાં બુટ - ચંપલ જે જાહેર રસ્તા પર પડેલાં હોય
 (D) આપેલ તમામ

પ્રશ્ન 2 [અ] નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ લખો.

06

1. માપન માટેની આંતરરાષ્ટ્રીય એકમ પ્રણાલીને ટૂંકમાં શું કહે છે ?
2. પિનહોલ કેમેરા કયા સિદ્ધાંત પર કાર્ય કરે છે ?
3. વિદ્યુતકોષનો ઉપયોગ શામાં થાય છે ?
4. ગજિયા ચુંબકમાં ચુંબકત્વસૌથી વધુ ક્યાં જોવા મળે છે ?
5. ધોચેલાં કપડાં સૂકાઈ જવા સાથે કઈ ઘટના સંકળાયેલી છે ?
6. લાલ અળસિયાં માંખોરાકનો ભૂકો કરવા કયું અંગ હોય છે ?

[બ] નીચેના પ્રશ્નોના બે થી ત્રણ વાક્યમાં જવાબ લખો (ગમે તે પાંચ)

10

1. જલીય નિવાસસ્થાન એટલે શું ? તેનાં ઉદાહરણ જણાવો.
2. એક કરતાં વધુ પ્રકારની ગતિ ધરાવતાં હોય તેવા બે ઉદાહરણ આપો.
3. વિદ્યુત સુવાહક એટલે શું ? તેના બે ઉદાહરણ આપો.
4. ચુંબકનું ચુંબકત્વ કઈ રીતે નાશ પામે છે ?
5. પાણી કઈ પ્રક્રિયાઓ દ્વારા બાષ્પ સ્વરૂપમાં ફેરવાય છે ?
6. પર્વતારોહકો શા માટે તેમની સાથે ઓક્સિજનના સિલિન્ડર લઈ જાય છે ?

2

7. જે પદાર્થો તેમનામાંથી અંશતઃ પ્રકાશને પસાર થવા દે છે - તે પદાર્થોને કેવા પદાર્થો કહેવાય ?
આવા પદાર્થનું એક ઉદાહરણ આપો

પ્રશ્ન 3 [અ] નીચેના પ્રશ્નોના પાંચથી સાત વાક્યમાં જવાબ લખો. (ગમેતે ચાર)

12

1. વસ્તુની લંબાઈ માપવા માટે કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ ?
2. વિદ્યુતકોષ વિશે સમજાવો.
3. પાણી અને જમીનમાં રહેતાં સજીવોને ઓક્સિજન કઈ રીતે પ્રાપ્ત થાય છે ?
4. માછલીના અનુકૂળનો જણાવો.
5. કાગળનું પુનઃ નિર્માણ એટલે શું ? તેના બે ફાયદા જણાવો.

[બ] આકૃતિ દોરી નામ નિર્દેશન કરો.

03

પ્રકાશ સીધી રેખામાં ગતિ કરે છે.

પ્રશ્ન 4 [અ] માગ્યા મુજબ જવાબ આપો.

1. વર્ગીકરણ કરો.

06

[શાકભાજીની છાલ, ધાતુનો ભંગાર, પ્લાસ્ટિકની તૂટેલી ડોલ, છાપાની પસ્ટી, વનસ્પતિનાં પાંદડાં, કાચની બોટલ]

વિઘટન પામે તેવા પદાર્થો	વિઘટન ન પામે તેવા પદાર્થો

2. જોડકાં જોડો.

04

વિભાગ-અ

1. વેધર કોડ
2. ઝાહડર
3. ધૂમાડો
4. નાકમાં રહેલા સૂક્ષ્મવાળ

વિભાગ-બ

- a. ધૂળનારજકણોને અટકાવે છે.
- b. પવન ગતિ માપક યંત્ર
- c. હવામાં સરકતું એજિન વગરનું વિમાન
- d. દૂષિત વાયુઓ અને સૂક્ષ્મ ધૂળનારજકણો
- e. પવન દિશા સૂચક

[બ] મુદ્દાસર જવાબ લખો. (ગમેતે બે)

08

1. સજીવોની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
2. જળચક્ર વિશે વર્ણન કરો.
3. પ્લાસ્ટિકના વધુ પડતા ઉપયોગનો ઘટાડો કરવા શું કરવું જોઈએ ?

પ્રશ્ન 5 [અ] માગ્યા મુજબ જવાબ આપો.

1. કારણ આપો : સ્વિચનું રિપેરીંગ કરતી વખતે ઇલેક્ટ્રિશિયન રબરના મોજાં પહેરે છે.
2. કારણ આપો : અંધારામાં રહેલી વસ્તુઓ આપણે જોઈ શકતાં નથી.

03

03

3